

Til: Finansdepartementet v/Skatteøkonomisk avdeling

Høringssvar fra Offshore Norge om avvikling eller videreføring av NOx-avgiften

Offshore Norge vil med dette gi våre innspill til Finansdepartementets [høring](#) om avvikling eller videreføring av NOx-avgiften. Vi støtter fullt ut at miljø- og klimaavgifter avvikles når de har tjent sin hensikt og internasjonale utslippsforpliktelser er nådd. For at Norge skal klare å oppnå sine utslippsforpliktelser i 2030, så mener Offshore Norge at NOx-avgiften bør avvikles fra 1.1.2030. Dette forutsetter at NOx-avtalen med næringslivet forlenges til samme dato.

Norges utslippsforpliktelser

Norge oppnådde forpliktelsene for NOx-utslipp i 2020 under Gøteborg-protokollen og EUs utslippstak-direktiv. Reduserte utslipp fra norsk næringsliv skyldes i stor grad effektiv reduksjon gjennom NOx-avtalen mellom næringslivet og myndighetene. NOx-avtalen og det underliggende NOx-fondet for finansiell støtte til reduksjonsprosjekter, har vist seg å være et svært effektivt virkemiddel – også i internasjonal målestokk.

Norge har forpliktet seg til den første versjonen av EUs utslippstak-direktiv¹. Det er imidlertid ikke endelig avklart hva Norges utslippskrav i 2030 vil bli, siden dette vil være en del av forhandlingene med EU ved innlemmelse av direktivet i EØS-avtalen. I Finansdepartementets høringsnotat legges det til grunn at Norges forpliktelse vil bli en reduksjon i NOx-utslippene i 2030 på under 53 prosent sammenlignet med 2005. For å klare det, er vi avhengig av at utslippene i årene fram mot 2030 blir redusert på en sikker og varig måte.

Avvikling fra 1.1.2028 kan medføre at Norge ikke når utslippsforpliktelsen i 2030

Finansdepartementet har foreslått en avvikling av NOx-avgiften fra 1.1.2028 eller 1.1.2030. En avvikling av NOx-avgiften fra 1.1.2028 innebærer en risiko for reversering av gjennomførte reduksjonstiltak i perioden fram mot 2030, samtidig som insentivene til å gjennomføre nye tiltak svekkes. Beregninger² viser at en årlig utslippsreduksjon på 20 000 tonn fra NOx-fondets eksisterende tiltaksportefølje sannsynligvis vil opphøre uten NOx-avgift og NOx-avtale. Dette skyldes først og fremst at installert utstyr for eksosrensing trolig ikke blir benyttet pga. høye urea-kostnader (forbruksvare som sprøytes kontinuerlig inn i eksosen). Det er også en risiko for at skip som har investert i motorer som kan gå på både marine gassolje og LNG (dual fuel) vil velge marine gassolje så lenge det er billigst - med påfølgende økte NOx-utslipp.

I tillegg til reverseringseffekten, så vil en avvikling av NOx-avgiften og NOx-avtalen fra 1.1.2028 også kunne medføre at planlagte og nye NOx-tiltak ikke blir gjennomført. Flere tiltak som har fått innvilget støtte fra NOx-fondet er basert på en forventning om videreføring av NOx-avgiften og støtte fra NOx-fondet i en gitt periode. En avvikling fra 1.1.2028 vil kunne gjøre enkelte prosjekter ulønnsomme og redusere gjennomføring av planlagte tiltak tilsvarende 3500-6500 tonn NOx årlig. Dette gjelder særlig prosjekter med høy investeringskostnad og lang tilbakebetalingstid.

¹ [Offshore Norges høringsuttalelse til utslippstak-direktivet 15 09 2025](#).

² [DNVs analyse på oppdrag fra NOx-fondet, april 2026](#).

Med bakgrunn i dette mener Offshore Norge det en stor sjanse for at Norge ikke vil klare å oppfylle den kommende forpliktelsen i EUs utslippstak-direktiv i 2030, hvis NOx-avgiften og NOx-avtalen avvikles fra 1.1.2028. Dette forsterkes dersom det i tillegg viser seg at faktiske utslipp er høyere enn antatt i Finansdepartementets høringsnotat. Vi viser til NOx-fondets høringsvar³ for mer detaljer om dette.

En avvikling fra 1.1.2030 vil bidra til økte reduksjoner og langsiktig effekt

En videreføring av NOx-avgiften og NOx-avtalen til 1.1.2030 vil øke sjansen for at utslippsnivået i Norge nås og holdes under det forventede kravet i EUs utslippstak-direktiv fra 2030. Dette vil være den mest kostnadseffektive og samfunnsøkonomisk beste løsningen for å sikre at Norges internasjonale utslippsforpliktelser nås.

Viktigste årsaker til at to år ekstra vil utgjøre en forskjell er at det vil:

- sikre at allerede initierte tiltak realiseres,
- gi tid til å gjennomføre flere nye tiltak,
- gi tid til støtte til motorbytte på fartøy som sikrer lave utslipp uten øvrige incentiver, og
- kunne utløse nye tilsagn om støtte fra NOx-fondet med mer langsiktig krav om bruk i støttebetingelsene, for eksempel til 2035.

Incentiver for NOx har også effekt på reduksjon av CO₂

Mange NOx-tiltak reduserer drivstofforbruk (for eksempel gjennom energieffektivisering og operasjonelle forbedringer) eller bidrar til teknologi- og drivstoffskifter, noe som også gir lavere CO₂-utslipp. Dette gir NOx-avgiften og NOx-avtalen en tilleggsverdi som klimavirkemiddel, spesielt i segmenter der tiltak ofte er kapitalkrevende, teknisk komplekse og avhengige av forutsigbare rammevilkår for å bli realisert.

Risiko for sanksjoner i NOx-avtalen

NOx-avtalen innebærer en bot for virksomhetene dersom utslippsnivået blir høyere enn taket som er fastsatt i avtalen i 2026-27. Størrelsen på boten avhenger av hvor mye utslippstaket for to-årsperioden er overskredet. Oppad er det begrenset til størrelsen på NOx-avgiften. Dersom utslippstaket i NOx-avtalen overskrides som følge av endrede rammevilkår, så vil det være urimelig om virksomhetene blir ilagt en bot for dette.

Konklusjon

Offshore Norge mener at NOx-avgiften bør avvikles fra 1.1.2030, under forutsetning av at NOx-avtalen med næringslivet forlenges til samme dato. Dette vil øke sjansen for at NOx-utslippene gjennom mekanismene i NOx-avtalen reduseres til et nivå som sikrer oppnåelse av Norges utslippsforpliktelse fra 2030.

Dersom Finansdepartementet konkluderer med at NOx-avgiften skal videreføres, så må NOx-avtalen også videreføres for å sikre effektive reduksjoner. Alternativt bør det tilrettelegges for et fond med lignende formål for å fasilitere fortsatt utslippsreduksjoner av både NOx og klimagasser.

³ [NOx-fondets høringsvar datert 29.6.2026.](#)

Svar på spørsmålene i Finansdepartementets høringsnotat

Under er Offshore Norges innspill til de spesifikke spørsmålene i Finansdepartementets høringsnotat.

1. Hva vil være virkningen av en avvikling av NOx-avgiften på Norges samlede utslipp av NOx?

Svar: Analyser² viser at en årlig utslippsreduksjon på 20 000 tonn fra NOx-fondets eksisterende tiltakportefølje sannsynligvis vil opphøre om NOx-avgiften og NOx-avtalen avvikles fra 1.1.2028. I tillegg kan det medføre at planlagte og nye NOx-tiltak ikke blir gjennomført.

2. Er videreføring av NOx-avgiften nødvendig for at Norge skal oppfylle nåværende og fremtidige utslippsforpliktelser for NOx etter Göteborgprotokollen og EØS-avtalen, eller vil Norge oppfylle nåværende og fremtidige utslippsforpliktelser også dersom NOx-avgiften avvikles?

Svar: Analyser² viser at Norge mest sannsynlig ikke vil oppnå utslippsforpliktelsen i EUs utslippstak-direktiv i 2030 om NOx-avgiften avvikles 1.1.2028. Når det gjelder datagrunnlaget for NOx-utslippene, så viser vi til NOx-fondets høringssvar³. I tillegg kan økt bruk av ammoniakk på skip og i tungtransport påvirke Norges samlede NOx-utslipp fremover. Vurderinger av framtidig NOx-utslipp må ta dette i betraktning.

3. Hvilke andre vesentlige virkninger vil en avvikling av NOx-avgiften ha?

Svar: Selv om NOx-avgiften og NOx-avtalen i utgangspunktet er etablert for å redusere NOx-utslipp, utløser ordningen en betydelig portefølje av tiltak som også kutter klimagasser. Prosjekter som har fått støtte gjennom NOx-fondet har samlet bidratt til årlig utslippskutt på om lag 70 000 tonn NOx og 2,4 millioner tonn CO₂. Dette illustrerer at ordningen fungerer som en akselerator for kostnadseffektive utslippskutt i flere deler av næringslivet, også i olje- og gassnæringen.

4. Bør NOx-avgiften videreføres eller avvikles, og hva kan være et egnet tidspunkt for avvikling?

Svar: NOx-avgiften bør avvikles fra 1.1.2030, under forutsetning av at NOx-avtalen med næringslivet forlenges til samme dato.

Vennlig hilsen,
Benedicte Solaas
Direktør klima og miljø
+47 95251678
<https://www.offshorenorge.no>
OFFSHORE NORGE